

la contra | SALVADOR GARCIA-ARBÓS

La crida del llop

Els especialistes parlen del retorn del llop a prop dels humans: a les Gavarres i al Montseny

Cap al 2020 els udols dels llops s'haurien de tornar a sentir a les Gavarres i al Montseny, a darrere de la Mare de Déu del Mont i a les Alberes. I al cap de Creus, un llop hauria de poder conviure amb un llop de mar, sense que la intolerància dels caçadors i dels pescadors ho torni a impedir.

El llop, el *Canis lupus*, tornarà si es poden desenvolupar projectes de reconciliació amb l'*Homo sapiens*, gran mamífer generalment ferotge i intransigent. Jordi Sargatal, director de l'àrea de territori i paisatge de l'obra social de Caixa Catalunya, vol impulsar un projecte per guanyar la confiança de la propera generació d'humans, a través d'accions a les escoles.

Les claus de la reintroducció del llop als nostres boscos es desenvoluparan avui i demà en el Col·loqui de Tardor Llops i humans a Catalunya. Del pas-

sat al present, que se celebra al Club Natació Banyoles, organitzat pel Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles. Hi participaran grans especialistes, d'entre els quals destaquen el professor d'història i investigador Jean-Marc Moriceau, autor d'*Histoire du méchant loup*, que documenta els tres mil atacs de llops a França des del segle XV; Mario Sáenz de Burroaga, biòleg i un dels principals especialistes en llops de l'Estat; la paleontòloga de la Complutense vinculada al jaciment d'Atapuerca Nuria García; el catedràtic d'antropologia social de la UB Joan Frigolé; els especialistes del Centro Temático del Lobo Ibérico de Puebla de Sanabria Javier Franco i José Luis Santiago, o Jordi Sargatal i Josep Maria Massip.

El Col·loqui de Tardor va començar ahir a Banyoles amb conferències sobre folklore del llop, però dimecres ja hi va haver un dels primers actes paral·lels a Girona, al Cinema Truffaut, on es va projectar la pel·lícula *Los lobos no lloran*, sessió

Udol simbòlic de membres destacats del Grup Fer. D'esquerra a dreta, Jaume Hidalgo, Deli Saavedra, Ponç Feliu, Eloi Bautista, Josep Maria Massip i Jordi Sargatal, dimecres al Cinema Truffaut. / S.G.A.

organitzada pel Grup Fer, dedicat a l'estudi i la conservació dels grans carnívors de Catalunya: linx, llop, ós bru i vell marí o foca mediterrània.

El biòleg Ponç Feliu, regidor de Medi Natural a l'Ajuntament de Girona, va encetar el debat amb una reivindicació: «El llop ha de poder tornar a les Gavarres.» Alguns dels assistents a la projecció ho van veure inviable, ja que el massís és excessivament humanitzat i hi ha força carreteres. Sargatal creu que ens faríem creus d'on viu i de què el llop ibèric: «A Espanya el trobes al mig de camps de gira-sols menjant talps, i el trobes pels abocadors menjant.»

I quan maten bestiar? Com es paga el bestiar mort als ramaders? «El pagament ha de ser ràpid i no hi haurà problemes», va advertir Sargatal, després de recordar l'experiència de la Fundación Oso Pardo (FOP) a Astúries, quan un ós bru per menjar-se la mel es carrega tota una parada de

bucs. I encara va recordar que a Astúries i a Castella i Lleó hi ha més ramaderia avui que abans del llop i de l'ós i que dona molts ingressos en zones rurals que corrien el risc de despopolar-se, com Somiedo i La Culebra.

Per això, Sargatal també va reivindicar la reintroducció de l'ós i del linx. «A molts ens agradaria que un dia un ós ens apartés del seu camí d'una manera tan gentil com ho va fer a aquell caçador de la Vall d'Aran. Si l'hagués volgut matar, l'hi hauria clavut urpada al coll per seccionar-li la caròtide i la jugular, però sabia que l'home de dues potes amb escopeta és l'animal més perillós i ressentit.»

Sargatal va revelar el seu somni: «El dia que un ós baixi del Pirineu fins a la punta del cap de Creus i miri als ulls d'un vell marí, que treu el cap de l'aigua, com aquell qui torna a la llegenda fundacional de l'Empordà, aquell dia que això passi molts ja podrem morir.»

la columna | IMMA MERINO

De la mel al rom

La tarda de diumenge passat plovia sense parar allà on jo estava i és així que el temps convidava a estirar-se damunt del sofà i posar-se a llegir. Si hagués parat de ploure, hauria anat a caminar. Per sentir les olors i veure el paisatge rentat per l'aigua caiguda del cel. Pluja, olors, caminar, llegir. Aquestes paraules em van fer recordar un fragment d'*El quadern gris* en què Josep Pla parla sobre la tardor, la pluja, les olors i els colors. Vaig buscar-lo i el vaig trobar datat el 9 de novembre de 1918. Comença així: «Aquest any el pas de l'estiu a la tardor ha estat brusc i inesperat. Una nit de pluja i de vent ha canviat l'aspecte i el color de la terra i el mar. La tardor és l'estació de les bones olors.» Dins de la incertesa climàtica i del pas de les estacions en aquests temps, vaig pensar que la tardor també havia arribat de manera prou brusca i inesperada. I vaig continuar llegint: «Ara, a la tarda, dóna gust d'anar pels camps. Les vinyes es van daurant, les pinedes tenen una capa espessa de verd fosc, les oliveres es nimben d'una grisalla àeria i platejada. Els rostolls van prenent un color rogenc granulat. Tot el paisatge cabria entre una gerra de mel i una ampolla de rom.» Era just a la mel i al rom on volia arribar perquè, de fet, havia retingut el fragment a partir de la impressió que m'havia provocat aquesta definició cromàtica de la tardor. En rellegir-ho, em va revenir aquella alegria, fins i tot aquella emoció, que et fan sentir les paraules quan s'acosten a l'excel·lència del llenguatge, és a dir, a la poesia. Ho vaig tornar a llegir, però en veu alta per compartir el gust pel text. I em van dir: «Pla devia pensar en un color concret de la mel i en un color concret del rom.» És evident perquè, certament, la mel pot tenir molts colors i, del blanc al negre, el color del rom canvia amb els anys. Per la capacitat de convicció de les paraules, o per la bellesa literària, havia imaginat els colors en què devia pensar Pla fins a arribar a veure que la tardor cap entre una gerra de mel i una ampolla de rom.

PUBLICITAT

cal rei
coses de casa

Butaca NUBE
de base quadrada, es pot
composar en totes direccions
i amb molts colors

www.calrei.com

Veieu-los al Carrer Nou de GIRONA / tel. 972 200178

PUBLICITAT

121738-944920w

**fira
tast**

14, 15 i 16
novembre 2008
Palau de fires de Girona
14a edició

Dià 14: de 16 a 24 h / Dies 15 i 16: de 12 a 24 h

Organitzat per incatis
Col·labora Gineja Guillén Ròbig

PUBLICITAT

>La jugada
més
intel·ligent

EL9

Vostès
diran

EL9

El diari d'esports en català

PUBLICITAT

TANCAMENTS
D'ALUMINI I PVC

ORMETAL

972 47 61 27
www.ormetal.es

C/ Llevant, 7 Pol. Ind. Mas Lladó
FORNELLS DE LA SELVA

122454-917714B